

Byrådets sak

Vår ref. (saksnr.):
22/4225 - 3

Byrådets sak nr.:
40/22

Vedtaksdato:
14.12.2022

Byrådets sak nr.: 40/22 - Høring - gjennomføring av endringsdirektivet til AMT-direktivet mv.

Saksfremstilling:

Kultur- og likestillingsdepartementet sendte 16.09.2022 på høring forslag om å gjennomføre Europaparlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1808 (endringsdirektivet til AMT-direktivet). I tillegg foreslås det enkelte endringer i kringkastingsloven og kringkastingsforskriften som ikke har sammenheng med endringsdirektivet. Høringsfristen er 16.12.2022.

AMT-direktivet (direktiv om audiovisuelle medietjenester), som er gjennomført i norsk rett, regulerer bl.a. innhold og markedsføring i fjernsyn og audiovisuelle bestillingstjenester (bl.a. strømmetjenester). Endringsdirektivet innebærer omfattende endringer i AMT-direktivet, bl.a. krav om fremme av europeisk innhold, universell utforming av programmer, beskyttelse av barn, krav til uavhengige tilsyn og mer fleksible reklameregler i fjernsyn. Det foreslås dessuten å innføre krav om at tilbydere av audiovisuelle medietjenester skal bidra finansielt til produksjon av audiovisuelle verk. I tillegg utvides direktivets virkeområde til å omfatte videodelingsplattformtjenester, dvs. tjenester som har som hovedformål å tilby bildeprogrammer eller brukergenererte videoer som er lastet opp av brukerne, og som tilbyderen ikke har effektiv redaksjonell kontroll over. I høringsnotatet vurderes det hvordan disse endringene skal gjennomføres i norsk rett. Departementet gjør oppmerksom på at enkelte av forslagene til gjennomføring av endringsdirektivets reklameregler også berører radio.

Høringen inneholder også forslag som ikke har sammenheng med endringsdirektivet. Det foreslås bl.a. å utvide listen over begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning i kringkastingsforskriften § 5-1, som skal sikre at viktige begivenheter kan bli vist på vederlagsfritt fjernsyn som når en betydelig andel av befolkningen. På denne listen står bl.a. sommer- og vinter-OL i sin helhet, samt VM og EM i håndball for kvinner i sin helhet. Forslaget innebærer at listen utvides til å omfatte fotball-VM og -EM for kvinner, og håndball-EM og -VM for menn.

I det følgende redegjøres for forslagene i kapittel 11 om europeisk programandel i audiovisuelle bestillingstjenester, og kapittel 12 om medfinansiering, som ansees særlig relevante for Oslo kommune.

Kapittel 11: Forløperen til AMT-direktivet, fjernsynsdirektivet fra 1989, inneholdt et krav om at kringkastere under medlemsstatenes jurisdiksjon skal sørge for at minst 50 pst. av sendetiden i fjernsyn avsettes til sending av europeiske verk. Kravet ble videreført i 2010-direktivet med noen presiseringer og endringer i ordlyden. Endringsdirektivet introduserer ikke endringer i kravene til europeisk programandel i fjernsyn.

2010-direktivet artikkel 16 inneholder en overordnet forpliktelse rettet mot medlemslandene om å sørge for at tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester bidrar til produksjon av og tilgang til europeiske verk. Endringsdirektivet artikkel 13 (1) skjerper kravene til fremme av europeiske produksjoner i audiovisuelle bestillingstjenester, ved at det stilles krav om at slike tjenester må inneholde minst 30 pst. europeiske verk og at de europeiske verkene skal fremheves.

Departementet foreslår at endringsdirektivets krav til europeisk programandel i audiovisuelle bestillingstjenester gjennomføres i norsk rett i samsvar med ordlyden i artikkel 13 (1), slik at tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester pålegges å ha en andel europeiske verk på minst 30 pst. i sine kataloger og at disse verkene skal fremheves. Departementet foreslår videre å ta inn et nytt andre ledd i kringkastingsforskriften § 2-1a hvor det fremgår at forpliktelsen ikke gjelder tjenestetilbydere av tjenester med lav omsetning eller lav publikumsandel.

Kapittel 12: Endringsdirektivet til AMT-direktivet artikkel 13 (2) åpner for at medlemsstatene kan kreve at tilbydere av audiovisuelle medietjenester bidrar økonomisk til europeiske audiovisuelle produksjoner. En slik plikt kan rettes mot både nasjonale tilbydere og tilbydere etablert i andre EØS-land som rettes mot Norge. Reguleringen av slike økonomiske bidrag skal være proporsjonal og ikke-diskriminerende. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at medlemsstatene selv står fritt til å avgjøre om man vil kreve finansielle bidrag av tjenestetilbyderne eller ikke. Slike økonomiske bidrag kan omfatte både direkte investering i innhold og bidrag til nasjonale fond.

Av artikkel 13 (6) fremgår at forpliktelser om medfinansiering for tilbydere som retter seg mot publikum i andre land, ikke skal gjelde tilbydere av medietjenester med lav omsetning eller lav publikumsandel.

KUD redegjør for flere alternative modeller for medfinansiering:

- *Nullalternativet:* Eksisterende nivå på bevilgninger over statsbudsjettet til produksjoner av audiovisuelle verk opprettholdes, og det innføres ikke regulering som forplikter tilbydere å bidra til finansiering av norske audiovisuelle produksjoner.
- *Økte bevilgninger over statsbudsjettet:* Det innføres ikke regulering som forplikter tilbydere av strømmetjenester å bidra til finansiering av norske audiovisuelle produksjoner, og bortfall av private investeringer søkes kompensert via økte bevilgninger over statsbudsjettet.
- *Direkte investeringsplikt:* Tilbydere som omfattes av en slik plikt må investere et gitt beløp i norskspråklige audiovisuelle produksjoner etter gitte kriterier. Investeringene kan ta form av investering i en produksjon eller kjøp av visningsrettigheter til et verk.

- *Bidragsplikt til filmfondet (del av/forvaltes av NFI):* Tilbydere som omfattes må bidra med et gitt beløp til filmfondet etter gitte kriterier. Midlene øremerkes produksjon av norskspråklige, uavhengige audiovisuelle produksjoner.
- *Valg mellom bidragsplikt eller investeringsplikt:* Tilbydere må bidra økonomisk på et gitt nivå, men tilbyderer stilles fritt til å velge mellom investeringsplikt og bidragsplikt.
- *Kombinasjon av bidragsplikt og direkte investeringsplikt:* Tilbydere som omfattes blir pålagt både å bidra et gitt beløp til filmfondet, og å investere et gitt beløp per år i norske audiovisuelle produksjoner.

Etter departementets vurdering, vil tilbydere få insitamentet til å agere i samsvar med sentrale filmpolitiske mål dersom kombinasjonen av bidragsplikt og investeringsplikt innrettes slik at høye investeringer i norske audiovisuelle produksjoner utløser lavere bidrag, og tilsvarende at lave investeringer gir høy bidragsplikt. Departementet mener at både en modell med direkte investeringsplikt og en modell som kombinerer bidragsplikt med en direkte investeringsplikt har flere fordeler sammenlignet med de øvrige alternativene. Modellen som kombinerer en direkte investeringsplikt med en bidragsplikt gir et rom for fleksibilitet til å velge hvordan det finansielle bidraget skal ytes. Fordelen med en modell som innebærer en ren direkte investeringsplikt er at aktørene står fritt til å selv bestemme hvilke produksjoner som de vil investere i.

Departementet legger fram forslag om to alternative modeller for hvordan medfinansieringsplikten bør innrettes:

- a. en dynamisk investerings- og bidragsplikt som innebærer at tilbydere må betale et bidrag til filmfondet på inntil 5 pst. av årlig omsetning, men slik at gradvis høyere investeringer i norskspråklige audiovisuelle produksjoner reduserer bidragsplikten. Investeringer på et tilstrekkelig høyt nivå innebærer at bidragsplikten bortfaller helt.
- b. en plikt til å investere et beløp som tilsvarer minst 5 pst. av årlig omsetning i Norge direkte i norskspråklige audiovisuelle produksjoner.

Vedtakskompetanse:

Myndigheten til å avgi høringsuttalelse på vegne av Oslo kommune i saker som ikke er av prinsipiell betydning, er delegert til den enkelte byråd. Det vises til bystyrets vedtak 30.05.2001 sak 218, bystyrets vedtak 30.01.2013 sak 18 og til byrådets videre delegasjon i vedtak 03.07.2001 sak 1360.

Vedtak:

Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse:

Vi takker innledningsvis for muligheten til å gi innspill til høringen. Vi stiller oss for det første bak forslaget om at listen over begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning, utvides til å omfatte fotball-VM og -EM for kvinner, og håndball-EM og -VM for menn. Ut over dette er Oslo kommunes høringssvar avgrenset til høringsnotatets kapittel 11 og 12.

Ca. 80 prosent av den norske filmbransjen er etablert i Oslo/Viken-regionen. Endringer som vil styrke norsk filmbransje økonomisk, har derfor en særlig betydning for denne regionen.

Kapittel 11: Oslo kommune slutter seg til forslaget om at tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester pålegges å ha en andel europeiske verk på minst 30 pst. i sine kataloger og at disse verkene skal fremheves. Samtidig vil kommunen bemerke at det også kan vurderes tiltak for å sikre at en (mindre) andel av disse verkene skal være norske, jf. at Frankrike har innført et slikt krav for franske verk.

Kapittel 12: Oslo kommune mener det bør innføres en medfinansieringsplikt for tilbydere av audiovisuelle medietjenester, for å sikre finansiering av norskspråklige audiovisuelle produksjoner. Av de foreslåtte modellene anser Oslo kommune den dynamiske modellen (a.) som kombinerer investerings- og bidragsplikt, som den foretrukne. Oslo kommune slutter seg videre til at det vil gi tilbydere insitamenter til å agere i samsvar med sentrale filmpolitiske mål, dersom kombinasjonen av bidragsplikt og investeringsplikt innrettes slik at høye investeringer i norske audiovisuelle produksjoner utløser lavere bidrag, og tilsvarende at lave investeringer gir høy bidragsplikt.

Oslo kommune vil videre presisere betydningen av at finansieringen går til uavhengige produsenter og at innholdsrettigheter bevares lokalt. Dette sikrer både tilgang til og utvikling av lokalt/ nasjonalt innhold og produksjonsmiljø. Videre mener Oslo kommune at en styrking av filmfondet i neste runde bør komme de regionale filmvirksomhetene til gode gjennom økonomisk styrking.

Omar Samy Gamal

byråd